

JAUNAIS CĒS

1990. gads 8. mārti
Nr. 10 (150)

Cena 5 klp.

Agrofirmas „Sorkonais Oktobris“ laikrokssts

Tautas karogs kļuvis par valsts karogu

27. februārī notika Riebiņu pagasta padomes otrā sesija. Pēc padomes priekšsēdētājas un izpildkomitejas priekšsēdētājas lūguma valsts karoga nomaņas ceremoniju pie pagasta izpildkomitejas ēkas veica Ilmārs Melušķāns — viens no visaktīvākajiem un gados jaunākajiem deputātiem. Tāpat kā visā Latvijā, arī Riebiņos tagad plīo sarkanbaltsarkanais karogs.

Pēc šīs svīnīgās lietiskās procedūras paģasta padomes deputātiem bija jāizskir jautājums: vai uzskaitīt sevi par pilntiesīgi ievēlētiem, ja rajona padome nav atzinusi riebiniešu valrākuma izraudzītās rajona padomes deputātu R. Kavinski un L. Sorokinu? Saļā sakarībā tika uzskaitīti ciema vēlēšanu komisijas priekšsēdētājas Marijas Ivanovas un komisijas locekles Tatjanas Gromovas, kā arī 21. Riebiņu vēlēšanu iecirkna komisijas priekšsēdētāja vietnieces Anastasijs Piskunovas paskaidrojumi.

Parastiem vēlētājiem, kam gadu gadiem vēlēšanās bija jāizteik tikai ar vienu biletenu, kurā bija viens uzvārds un kurš ar paša vai citu roku tika ielaists urnā, bet pēc tam izradijās, ka visi laimīgi 99,9 procenti nobalsojuši, tagad nav viegli saprasti visas šīs vēlēšanu finēses: rajona vēlēšanu komisija, ciema vēlēšanu komisija, iecirkna vēlēšanu komisija, mandātu komisija... pagaidu komisija... Pārbaudītās pārbaudītās salā — bet kārtības nav. Katram savas pilnvaras, katrs stāsta kaut ko savu — traks var palikt! Vieni deputāti der, otri neder — kāpēc? Vai ir kādi dokumentāli pierādījumi, ka tieši rajona padomes vēlēšanas noritējušas nepareizi, bet pagasta padomes vēlēšanas — pareizi, ja abās vienlaikus strādājusi viena un tā pati komisija?

Rajona padomei par to acimredzot ne silti ne auksts, ka tur netiek ielaists tas, kas viņiem nepaik. Tā tagad domā daudzi riebinieši. Vinem, darba cilvēkiem, šīs demokrātijas spēles apņikušas jau pirmajā piegājenā. Riebiņu ciema iedzīvotāju vairākums beigu beigās tājās saskata savu diskrimināciju — neko citu. Kurš pie tā vajīgs? Kurš atbildēs par domstarpību sēklas sēšanu tagad, kad visvairāk vajadzīga vienotība un saliedēts darbs rajona un republikas labā? Sie jautājumi, protams, palika «aiz kadra», kad pagasta padome sūtīja rajona padomei savu prasību, kas publicēta mūsu laikraksta iepriekšējā numurā.

Taču, kamēr nāk atbilde: pagasta deputāti nolēma izmantot savas pilnvaras un nesēdēt, rokas klēpi saļikuši. Cītādi iznāks, ka Riebiņos vispār nav tautas vēlētas varas. Deputāti uzklausīja pagasta izpildkomitejas priekšsēdētājas Ainas Tumašovas ziņojumu par 1989. gada ciema budžeta plāna izpildi un priekšlikumus šī gada plānam. Vini pienēma šādu budžeta plānu 1990. gadam:

Ienēmumu daļa
Atskaitījumi no valsts nodokliem un ienēmumiem — 16200 rbl.

Valsts nodeva — 700 rbl.

Nodoklis no ēku iņašniekiem un zemes nodoklis — 1400 rbl.

Kopā: 18300 rbl.

Izdevumu daļa

Bibliotēkām — saimniecības izdevumiem — 800 rbl.

Feldseru punktiem — algām, medikamentiem, saimniecības izdevumiem — 7400 rbl.

Pabalstiem vientuļiem, veciem cilvēkiem — 800 rbl.

Izpildkomitejai — algām, citiem izdevumiem —

9300 rbl.

Kopā — 18300 rbl.
Lidzīgs plāns bija arī iepriekšējā gadā, taču izradījās, ka ciema padomes ienēmumi pārsnieguši izdevumus par 21401 rublu. Tie ir brīvie lidzekļi, kurus tagad var izlietot pagasta labā. Aina Tumašova tos ierosināja izdot izpildkomitejas ēkas kapitālremontam (tā kalpojusi jau 15 gadus), tāpēc arī to celu remontam, kas ved uz kapstām, u. c. Deputāti atbalstīja viņas priekšlikumu, uzdotot izstrādāt brīvo lidzekļu sadales konkrētu plānu.

Pagasta padomes priekšsēdētāja Zoja Agafonova savukārt saņēma deputātu atbalstu padomes turpmākā darba virzieni nospraušanā. Nolemts trešajā sesijā pienemt pagasta leksējās, kārtības noteikumus atbilstoši jaunajam lēnumam par pagasta pašvaldību. Noteikumu izstrādāšanai izveidota komisija Z. Agafonovas, I. Melušķāna, V. Mīčānes, G. Mihailova, A. Sabanska, A. Tumašovas un S. Vjakses sastāvā. Pagasta «likumi projekts» pēc tā izstrādāšanas tiks publicēts «Jaunajā Cēlā» iedzīvotājiem apspriešanai un papildināšanai un tāpēc tam to pienēms sesija. Nolēma, ka pastāvīgo komisiju darba plāns jāsastāda līdz 20. martam.

Tālāk sekoja dažādi organizatoriski jautājumi, kuri arī skar visa pagasta intereses. Pirmkārt, tika apmierināts A. Tumašovas lūgums izpildkomitejas «sieviešu komandai» (sk. «Jaunā Cēlā» 27. janvāra numuru) papildināt ar dieniem pieredzējušiem vikiem Romualdu Kavinsku un Ivanu Staričenoku. Otrkārt, pagasta sociālās attīstības jautājumu komisijas priekšsēdētāja Alla Krasnopjorova lūdza viņu atbrivot no komisijas priekšsēdētājas amata un

pabalstiem vinentuļiem, veciem cilvēkiem — 800 rbl. Izpildkomitejai — algām, citiem izdevumiem — Turpinājums 2. lpp.)

27. februāra rītā Riebiņu kultūras namā notika pagasta vēlētāju tikšanās ar deputāta kandidātu republikas Augstākās Padomes vēlēšanām — Aglonas internātskolas vēlēšanām 162. Peleču vēlēšanu apgabālā, tāpēc šī apgabala vēlētājiem, arī riebiniešiem, 18. martā izvēle būs atvieglota. Jāu priekšvēlēšanu sapulce 8. februāri pagasta lauds varēja pārliecīnāties, ka Andra Puzo deputāta platforma izcelas ar noteikību, konstruktīvismu un stingru republikas interešu aizstāvību, ka viņam pieimit deputātam nepieciešamais skatījuma plašums, logiskas sprēšanas, spējas, prasme pārliecīnoši izklāstīt savu domu un koekta, kulturāla iztūrešanās. Toreiz gan viņš Riebiņu saņēma par 22. balss mazāk nekā viņa sāncensis Jānis Vučens.

Tomēr jau tad bija skaidrs, ka viņa izredzes uz vēlētāju uzīcību ir vismaz lidz vērtīgas. Atgādināsim, ka 8. februāra sapulce kopā ar Andri Puzo bija leradies ar viņa uzīcības persona — viņa kādreizējais skolotājs, tagad domubiedrs un kolēģis Jāzens Ansposks. Viņš ioti pārliecīnoši raksturoja deputāta kandidātu kā progresīvu domājošu, mērķtiecīgu cilvēku, kurš savu ieceru īstenošanai nežēlo enerģiju un spēkus, kurš to dēļ atteicies no virzīšanās pa karjeras kāpņem, kurš principiālā prot aizstāvēt savu viedokli. Positīvās pārmaiņas viņa vadītā Aglonas internātskola liecīna par to, ka viņš māk ne tikai pareizi domāt un labi runāt, bet arī neatlaicīgi, gudri, prasmi strādāt.

Andra Puzo vārds nav svešs visas republikas mērogā. Viņš ir viens no tiem pedagoģiem, kas aktīvi un enerģiski iestājas par izglītības sistēmas reorganizāciju un savu viedokli par tiem proce-

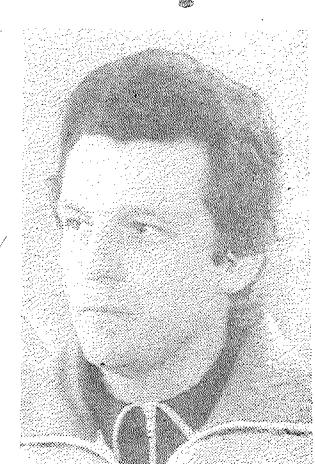
ANDRIS PUZO: dialogs ar vēlētājiem

zāciju un savu iespēju robežas konsekvenci to isteno. So nelielo deputāta kandidāta «vizītkarti» nobeizdot, piebildīsim, ka viņam ir 35 gadi, precējies, sieva skolotāja, divi dēli — jau skolēni, ka viņš uzaudzis mūsu rajona — Aglonā, tāpēc labi zina šīs puses laužu vēlmēs, vajadzības un problēmas.

Andris Puzo priekšroku dod tiešam dialogam ar vēlētājiem, tāpēc viņa deputāta kandidāta platforma nav formulēta, noapaļotās vārdu kļūcījās un nodrākāta uz papīra. Līdz ar to mums nav iespējams to tirāzēt tiesī viņa piedāvātajā redakcijā. Tiem Riebiņu pagasta vēlētājiem, kas paši nevarēja ierasties uz tikšanos ar Andri Puzo nedz 8., nedz 27. februāri, būs jāsamierinās ar ūsu pādējās tikšanās atreferējumu.

Sarunu ar vēlētājiem Andris Puzo sākā ar to, ka brīdināja: savu deputātu uzdevumu viņš saskata nevis kaut kādu privilēģiju «izslīšanā» tieši savam vēlēšanu apgabalam, bet gan rūpēs par to, lai tiktu pienēmti taisnīgi likumi un lēnumi, kas garantē republikas attīstību atbilstoši tās laužu ieguldītajam darbam. Bet šajā nolūkā ir īapanāk, lai pareizi darbotos ekonomiskās un politiskās svīras. Ar padomju presē legūtu faktu palīdzību deputāta kandidāts argumentēja savu domu par to, ka republikas augšupejā nav iespējama bez partījas neatkarības, bez partījas, ne tikai vārdošas paustas ekonomiskās suverenitātes.

Runājot par agrāro polītiku, viņš izteica savu viedokli par tiem proce-

siem, kas pašreiz noris laukos. Masveida piespielē kolektivizācija 50. gadu sākumā nodarīja milzīgu postu Latvijas lauksaimniecībai. Tikpat nepareizi būtu tagad forēt zemnieku saimniecību veidošanos, ja nav iespēju tās ekonomiski pietiekami atbalstīt. Laukos brīvi jālauj attīstīties un konkurrēt dažādām ipašuma formām — gan jau esošajiem kolhoziem un valsts saimniecībām, gan kooperativiem un akciju sabiedrībām, gan privāt-saimniecībām.

Kā cilvēks, kas labi orientējas šobrīd vēl pastāvošajā izglītības sistēmā, Andris Puzo negatīvi vērtēja līdzīgā skolēs atrautību no dzīves ne tikai zināšanu, bet arī morāles lomā. «Sociālistiskais reālisms», kad bārniem vēlēmās mūsu dzīvē tika pasniegti kā ceļš, at-tālīrā viņus no mājējības, veidoja sahīdrību dubultmorāli. Līskulību,

(Nācējums 2. lpp.)

ANDRIS PUZO:

dialogs ar vēlētājiem

(Sakums 1. lpp.) Ionas internātskolas direktors jau 1985. gadā, kad vēl pēc inerces audzīnāšanā lieļu vietu iepēna karojošais ateisms, uz savu atbildību atlāva skolā darboties baptistu draudzei. Paverot bēriņiem celu uz gara dzives izkopšanu. Un tas jau devis savus pozitīvus auglus. Tagad atkal

Andris Puzo ir jaunas īecerēs īstenotājs — viņš grib Aglonā atjaunot ģimnāziju ar humanitāru iežirzi, un viņu atbalsta kollektīvs, kurā strādā istī direktora domubiedri.

Noslēgumā — deputāta

kandidāts pieskārās politiskās dzives problēmām, nostājoties pret pulkveža V. Alķīša aizstāvēto Lat-

gales ideju kā jaunas īceres īstenotājs — viņš grib Aglonā atjaunot ģimnāziju ar humanitāru iežirzi, un viņu atbalsta kollektīvs, kurā strādā istī direktora domubiedri.

Noslēgumā — deputāta

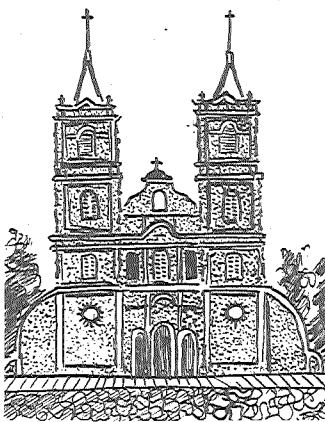
kandidāts pieskārās politiskās dzives problēmām, nostājoties pret pulkveža V. Alķīša aizstāvēto Lat-

M. AUSTRUMA

NAUTRĒNU DEKANATS

NAUTRĒNU pirmā baznīca bija no koka un atradās uz Žogotu kapiem netālu no Zalmaižas, līdz

AUGUSTĀVAS baznīca celta 1828. gadā, sākotnēji bija Bērzu filiālbaznīca, draudze nodibinājās tikai pēc pirmā pasaules kara. Baznīcas izmēri — 96 kvadrātmētri.

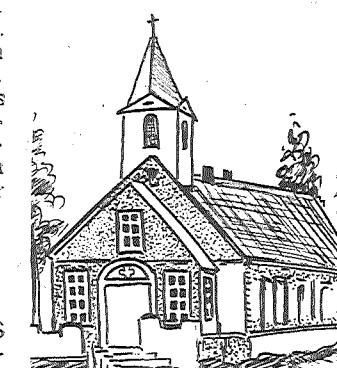
1792. gadam draudzei bija Zalmuižas vārds. Kad celta — zinu nav, skaitījās gan Strūžānu, gan Rēzeknes filiāle, apkalpoja jezuīti no Rēzeknes. Prāvests Budrevičs. 1799. gada pārcēla uz Rogovku (Nautrēniem), tā bija veltnīta Jaunavas Marijas Bezmīnīgas ienemšanas godam. Prāvests A. Kantiniks 1902. gadā Nautrēnos sāka celt jaunu, modernu baznīcu, 1903.—1912. gadā darbus turpināja, prāv. A. Jasinskis, pabeidza pr. Ks. Martinenās. 1914. gadā konsekrēja arhibīskaps V. Kļučinskis tāpat Jaunavas Marija Bezmīnīgas ienemšanas godam, veco 1915. gadā nojauca. Tagadējā ir masīva klēģejū celtne ar diviem torniem, aizņem 528 kvadrātmētrus.

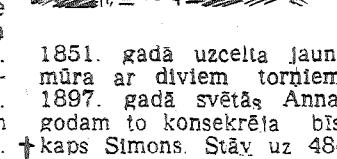
1755. gadā BĒRZOS uzcēla koka baznīcu, sākumā tā bija Rēzeknes filiāle un apkalpoja jezuīti, kuru mīsijs bija šajā pilsetā. Patstāvīgi draudzes metrikas sāktas vest ar 1788. gadu. Tā bija no koka un 19. gadsimta vidū nodega.

1851. gadā uzcēla jaunu mūra ar diviem torniem, 1897. gadā svētās Annas godam to konsekrēja bīskaps Simons. Prāvests T. Matulonis (vēlāk bīskaps Lietuvā) laikā no 1906. līdz 1910. gadam pārbūvēja, uzcēla arī divus augstus tornus. Labajā pusē ir sānu altāris, tajā — Dievmātes Palīga glezna, ko iesvētījis pāvests Leons XIII un Bikavas baznīca prāv. Smilgevičs svīnīgi ienesa 1900. gada 23. janvāri. Vienu laiku — no 1882. līdz 1920. gadam tā bija pievienota arī Strūžānu draudze. Baznīcas plāiba — 267 kvadrātmētri.

Senos laikos Nautrēnu draudzes ANNAS MUIZA bija kapella, 1933. gada ar arhibīskapa Springoviča rīkojumu nodibināta draudze. Kaplīca tā kā sen vairs nebija un šī vieta atradās pārāk tuvu Naustrēniem. Netālu no Mežvidu dzelzceļa stacijas (Lakšiņieku sādzā) Jadviga

BIKAVĀ (Gaigalovā) pirmā koka baznīca bija no 1794. gada, bet 1825. gadā tās vietā uzcēla mūra, 1896. gadā Vissvētākās Jēzus Sirds godam konsekrēja bīskaps Simons. Prāvests T. Matulonis (vēlāk bīskaps Lietuvā) laikā no 1906. līdz 1910. gadam pārbūvēja, uzcēla arī divus augstus tornus. Labajā pusē ir sānu altāris, tajā — Dievmātes Palīga glezna, ko iesvētījis pāvests Leons XIII un Bikavas baznīca prāv. Smilgevičs svīnīgi ienesa 1900. gada 23. janvāri. Vienu laiku — no 1882. līdz 1920. gadam tā bija pievienota arī Strūžānu draudze. Baznīcas plāiba — 267 kvadrātmētri.

S. Kerbedzam — 180

9. martā — dzimšanas diena slavenajam inženierim, kura vārds pazīstams visā pasaulē, talantīgajam tiltu un citu būvju radītājam, mūžu patronam, mūsu novadniekiem Stanislavam Kerbedzam. Par vīna dzīvi Riebiņos, kur vēl saglabājušās muižas ēkas, mūsu laikraksts jau rakstīja vairākas reizes, tākam pieminējuši arī to, ka baltajā namā Feimankas krastos bijuši, atpūtušies strādājuši, smēluši iedvesmu slavenais mūzikis un mākslinieks M. Curnonis, latviešu klasikās operā dīsējās pamatlicēja H. Kozlovska-Ersa, kā arī cīti.

180. gadadienu kopš S. Kerbedza dzimšanas vīna dzīmītas māju mantinieki, tagadējie Riebiņu ciemata iedzīvotāji, sagaida, būdamī pilni energijas un nākotnes cerību. Nav aizmirsta arī bijušā muižas salīmnieka piemīna — pastāvīgi tiek uzturēta kārtība senajā parkā pie dzīvījama nama, iztīriti un sākti labiekārtot dīķi un lauces starp tiem, restaurētas divas salīmniecīšas ēkas, pēc rekonstrukcijas vienā iekārtota jaudīga un moderna maizēs ceptuve, bet otra, lopkopības, tagad «strādā» savā tiešajā nozīmē — tur pēc kapitālā remonta un sakārtošanas

ierikota zīgu novietne. Labiekārtota apkaimes teritorija.

S. Kerbedza muižas centra atjaunošana norit maksimāli saglabājot tās pirmsmājē izskatu. Tiks turpināta arī citu teritorijas elementu rekonstrukcija. Bet pats svarīgākais, pats galvenais ir dzīvojamā nama, atjaunošana. Tam vajadzīgi lieli rekonstruktīvās darbi, bet līdz ar to — arī lieli kapitālieguldījumi.

Mūsu attēlā — tāds S. Kerbedza nams izskatās dotajā brīdī. Diemžēl, sagaidot vīna 180. dzimšanas dienu, agrofirmai vēl neizdevās atjaunot. Taču ir visas iespējas, lai to izdarītu līdz nākamajai «apaļajai» jubilejai — 185.

Tautas karogs kļuvis par valsts karogu

(Sakums 1. lpp.) Ievelēt vīnas vietā Ilmāru Melušķānu (jauns, enerģisks, vīnam ikdienu pieejams transports), kā arī papildināt šo visplašāko uzdevumu spektra komisiiju vēl ar vienu locekli. Deputāti vienprātīgi atbalstīja vīnas priekšlikumu. Trešķārt, tāka apstiprināta pagasta tautas kontroles grupa sādā sastāvā: priekšsēdētājs — deputāts Peteris Skutelis, locekli Bernardijs Maslobojevs, Ivans Pastars, Ženīta Pauņina un Antonīna Sila.

Ceturķārt, deputāti nolēma pieprasīt, lai Riebi-

nem iedalītē 6,8 procenti no rajona ienākōsajām pa-augstinātām pieprasījuma precēm tiktū realizēti caur ciemata tirdzniecības centru: būtu lielā garantija, ka tās nonāks tieši riebiniešu dzīvokļos. Piektārt, tāka izskatīts deputāts Antona Klindžāna pieprasījums papildināt Petrovsku sādžu apkalpojošā autoveikala preču sortimentu, kā arī novērst patvalīgas izgāzīšanas veidošanu vīna vēlēšanu apzabala teritorijā.

Šarpā citu, deputātu pieprasījumi ir joti efektīva darba forma.

Sestārt, pēc ciema feldšeres Elvīras Strautmales ierosinājuma tika nolēmts noslēgt līgumu ar rajona poliklinikas ginekologu, lai fluorogrāfiskās apskates papildinātos ar kvalificētām ginekoloģiskām pārbaudēm.

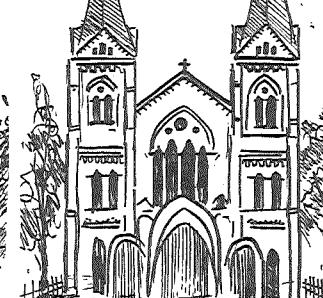
Visbeidzot, pēc P. Skutela ierosinājuma tika nolēmts, ka I. Melušķāns sagatavos pieprasījumu valsts autoinspekcijai dažu nepieciešamu celazīmu uzstādišanai ciemata teritorijā.

Tad sesija darbu beidza.

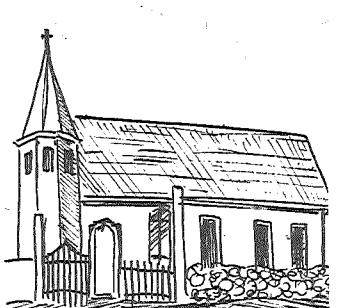
M. GEKISA

Katoļu baznīcas Latgalē

Zeigūre uzdāvināja zemi, 1933. gada Bēržgales prāvests A. Dunskis nopirkā Melušķānu un uzcēla uz šīs terēs, vienā pārāk īeriķoja baznīcu, otrā — sarga dzīvokli. Draudzi sākumā bija īar Annas muižas, vēlāk — Mežvidu. Baznīca — 64 kvadrātmētri.

1933. gada nodibināta KRISJĀNU draudze. Jaunlatgales aprinka valde tai piešķira muižas klēti, kura bija no mūra un laba stāvokļa, tāpēc viegli varēja pārbūvēt par baznīcu. 1939. gada prāvests E. Kopeiks iesvētīja Ziemsvētku vigilijas laikā.

GAIGALĀ (Bikavā) pirmā koka baznīca bija no 1794. gada, bet 1825. gadā tās vietā uzcēla mūra, 1896. gadā Vissvētākās Jēzus Sirds godam konsekrēja bīskaps Simons. Prāvests T. Matulonis (vēlāk bīskaps Lietuvā) laikā no 1906. līdz 1910. gadam pārbūvēja, uzcēla arī divus augstus tornus. Labajā pusē ir sānu altāris, tajā — Dievmātes Palīga glezna, ko iesvētījis pāvests Leons XIII un Bikavas baznīca prāv. Smilgevičs svīnīgi ienesa 1900. gada 23. janvāri. Vienu laiku — no 1882. līdz 1920. gadam tā bija pievienota arī Strūžānu draudze. Baznīcas plāiba — 267 kvadrātmētri.

KARSĀVA koka baznīca ar diviem torniem celta 1741. gadā. Jaunavas Marijas Rožukrona godam iesvētīta 1763. gadā. Dārza trīs kapellas (ceturta notaupta) celot jauno baznīcu, 1932. gadā uzsāka celt jaunu, lielu mūra baznīcu, bet otrā pasaules kara del darbi pārtraukti. Platība — 154 kvadrātmētri.

